

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923200112
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6923200112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ľubomíra Šablu a JUDr. Jozefa Zlochu, vo veci starostlivosti o maloletého A. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XX, XXX XX T., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa rodičov: matky H. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX T., a otca A. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX T., korešpondenčná adresa R. X/X/X, XXXX H., A. republika, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého A., o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 10P/7/2023-28 zo 14. februára 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

odôvodnenie:

1. Na návrh matky doručený Okresnému súdu Rimavská Sobota 13. januára 2023 zvýšil súd prvej inštancie výživné na maloletého A. O. (ďalej aj „maloleté dieťa“), ktoré bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 2P/151/2016-26 z 13. 06. 2016 v zákonom určenom minimálnom rozsahu podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) na 100,- Eur mesačne počnúc dňom 13. 01. 2023 a vo zvyšku, pokiaľ sa matka domáhala určenia výživného až na 150,- Eur mesačne, návrh matky zamietol. Porovnaním pomerov, z ktorých vychádzal Okresný súd Rimavská Sobota vo veci sp. zn. 2P/151/2016 a 16P/60/2017 s pomermi v čase jeho rozhodnutia súd prvej inštancie zistil podstatnú zmenu pomerov odôvodňujúcu podľa § 78 Zákona o rodine zmenu rozhodnutia o výživnom. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že matka pracovala v Rakúsku ako opatrovatelka v dvojtýždňových turnusoch s príjmom za dva týždne vo výške 1.200,- Eur mesačne, avšak od 07. 12. 2022 prácu nevykonáva z dôvodu práceneschopnosti. Nemocenské dávky počas práceneschopnosti sú jej vyplácané sumou 690,- Eur mesačne. Matka býva spolu so svojim druhom W. H. v trojizbovom bytovom dome, ktorý má druh matky v podnájme, spolu aj s maloletým A.. Na strane maloletého došlo k zmene pomerov tým, že od 1. septembra 2022 nastúpil na Strednú odbornú školu technickú a agropotravinársku v Rimavskej Sobote, odbor automechanik, s čím sú spojené zvýšené výdavky, len na cestu z miesta bydliska do školy a stravu potrebuje maloletý 140,- Eur mesačne. Maloletý musí v škole používať ochranné rukavice a ochranné oblečenie, na doporučenie lekára chodí maloletý do fitness centra 4-krát týždenne za 35 eurových permanentku. Otec nesúhlasil so zvýšením výživného s odôvodnením, že je nezamestnaný, evidovaný v Rakúsku ako uchádzač o zamestnanie. Pracoval do augusta 2022 ako pomocný pracovník v rôznych závodoch a odvtedy je bez príjmu, z tohto dôvodu nie je v jeho možnostiach platiť vyššie výživné na maloletého A. než bolo určené pôvodným rozhodnutím. Potvrdil, že nemá žiadne zdravotné problémy, žije v jednej domácnosti so svojou manželkou K. O., s ktorou vychováva jej štyri deti.

1.1 Súd prvej inštancie vysvetlil zákonné predpoklady na zmenu rozhodnutia vyplývajúce z § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý [ale ani zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m.

p.“) neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo uplynúť od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia pre to, aby súd mohol takýto rozsudok zmeniť. Plynutie času je pre naplnenie predpokladov zmeny rozsudku irelevantné. Zásadnú (relevantnú) zmenu pomerov videl súd prvej inštancie na strane maloletého, ktorý od posledného rozhodnutia o výške výživného nastúpil do vyššieho stupňa vzdelávania, má už XX rokov (v čase rozhodovania o výživnom mal len X rokov), navštevuje 1. ročník strednej školy, má výdavky spojené s cestou z obce Hodejov do Rimavskej Soboty a späť, výdavky na stravu, výdavky spojené s nákupom ochranného oblečenia a rukavíc a na podnet lekára športuje. Športové aktivity hodnotil súd prvej inštancie ako mimoriadne prospešné pre zdravý vývoj maloletého, preto náklady na tieto aktivity je potrebné zaradiť medzi odôvodnené potreby dieťaťa. I keď otec prispieva na výživu maloletého sumou 32,11 Eur mesačne, takáto suma výživného nepokryje ani štvrtinu nákladov na maloletého a aj keď v konaní neboli popreté občasnú dary otca maloletému, tieto nemôžu nahradiť krytie každodenných nevyhnutných potrieb dieťaťa. Pri posúdení schopností a možností otca prispievať na výživu maloletého vychádzal súd prvej inštancie z § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý ukladá súdu na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadnuť aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, čo znamená, že princíp potenciality príjmov povinného rodiča má prednosť pred princípom fakticity a súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam, povinného rodiča. Otec maloletého je podľa názoru súdu prvej inštancie, z hľadiska veku mužom v aktívnom produktívnom veku, bez zdravotných problémov, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce, na strane ktorého nebolo v konaní preukázané, že by k skončeniu jeho pracovného pomeru v Rakúsku v auguste 2022 došlo z objektívnych dôvodov. Za odôvodnené náklady na maloletého súd považoval sumu 200,- Eur mesačne a vyživovaciu povinnosť otca vo vzťahu k maloletému určil polovicou tejto sumy 100,- Eur mesačne. Výsluchom účastníkov mal súd prvej inštancie preukázané, že výživné za mesiac január 2023 bolo uhradené v plnej výške, preto otcovi neuložil povinnosť na zaplatenie zročného výživného.

1.2 Na rozhodnutie o trovách konania aplikoval súd prvej inštancie § 52 C. m. p. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozsudok súdu prvej napadol odvolaním otec maloletého z dôvodu, že nesúhlasil s určením výživného sumou 100,- Eur mesačne. Tvrdil, že súd prvej inštancie nezohľadnil dostatočne jeho príjmy a príjmy matky dieťaťa. Tým, že sa otec presťahoval do Rakúska, nedošlo relevantne k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu vyživovacej povinnosti. Uvádza, že rok pracoval ako pomocný pracovník v troch závodoch, odkiaľ bol prepustený z dôvodu nedostatočnej znalosti nemeckého jazyka. Nárok na podporu v nezamestnanosti mu nevznikol. Ocitol sa v situácii, kedy nie je schopný plniť vyživovaciu povinnosť sumou určenou súdom prvej inštancie. V záujme získania zamestnania ho úrad práce so sídlom v Rakúsku od 05. 12. 2022 zaradil na vzdelávanie, ktoré mu zabezpečí ovládanie nemeckého jazyka na úrovni B2, ktorá sa vyžaduje, aby mu mohli sprostredkovať vhodné zamestnanie. Do marca 2023 chodí denne na prvý modul a potom bude pokračovať v ďalšom. Jeho manželka pracuje ako učiteľka v materskej škole a tiež musela absolvovať jazykové kurzy, aby získala zamestnanie. Jej príjem 1.700,- Eur mesačne je vzhľadom na pomery v Rakúsku základnou mzdou. Jeho manželka vychováva 4 školopovinné deti, poberá detské prídavky 600,- Eur mesačne, ktoré sa od júla 2023 znížia na 400,- Eur z dôvodu dovŕšenia plnoletosti jedného dieťaťa. Manželke na deti prispieva ich otec výživným po 100,- Eur mesačne, a to je zamestnaný v Rakúsku. Na dve deti neplatia otcovia vôbec. Manželkin príjem nepostačuje na úhradu potrieb vlastnej rodiny. Ich prioritou je splatiť dlh na nájomnom vo výške 3.123,- Eur, keď je už na nich podaná žaloba na vysťahovanie. Za nevyhnutné výdavky domácnosti hradené svojou manželkou označil nájomné za byt 666,- Eur, poplatok za elektriku a plyn 666,- Eur, splátku pôžičky 462,- Eur, školné 197,34 Eur pre najmenšie dieťa, poplatky do školy pre ostatné deti 110,- Eur, výdavky na cestovanie manželky 50,- Eur, výdavky na cestovanie detí do školy 80,- Eur, poplatok za povinné informačné služby 186,43 Eur (všetko mesačne) a zvyšok príjmu manželky ledva stačí na stravu a hygienu. Zdôraznil, že aj matka maloletého pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku niekoľko rokov. Aj počas práceneschopnosti má príjem a poberá detské prídavky z Rakúska. Okrem toho má príjem aj jej partner, s ktorým vedie spoločnú domácnosť. Žiaden z rodičov maloletého A. nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

2.1 Okrem výživného prispieva na maloletého aj vecným plnením. Nejde len o občasnú obdarovanie. Syn ho niekoľkokrát v Rakúsku navštívil a vždy mu otec nakúpil kompletne oblečenie. Okrem toho poslal synovi 800,- Eur na zariadenie izby a kúpil mu počítač, aby sa mohol venovať štúdiu. Prispel aj na ochranný odev do školy sumou 150,- Eur. Navrhol preto zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie tak, aby výživné zostalo určené v pôvodnej výške. K odvolaniu pripojil listinné dôkazy v nemeckom jazyku.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca poprela, že by otec prispieval na výživu maloletého A. aj nad rámec súdom určeného výživného. Trestným rozkazom sp. zn. 2T/151/2017 z 19. decembra 2017 bol otec uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy voči dcére L. O., ktorej dlhoval na výživnom 813,90 Eur. Trest odňatia slobody vo výmere 1 roka bol otcovi uložený podmienene s tým, že počas skúšobnej doby mal uhradiť dlžné výživné. Otec 29. 05. 2019 poslal matke 800,- Eur, nešlo však o platbu nad rámec výživného, ako tvrdí otec, ale o dlžné výživné na dve maloleté deti. Potvrdila tiež, že dňa 06. 09. 2022 poslal otec matke 150,- Eur. Táto suma pokryla výživné na maloletého A. za obdobie od 01. 09. 2022 do 31. 12. 2022.

3.1 K svojim príjmom počas práceneschopnosti uviedla, že do 10. marca 2023 jej bola vyplatená iba suma 693,12 Eur. Navrhla preto potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Kolízny opatrovník s odvolaním otca nesúhlasil a navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. V konaní bolo preukázané, že výdavky matky spojené s výchovou a výživou maloletého A. sa od roku 2016 značne zvýšili z dôvodu nástupu maloletého do 1. ročníka strednej školy a matka nie je schopná hradiť tieto výdavky pre vlastnú práceneschopnosť. Kolízny opatrovník zdôraznil, že otec podľa vlastného vyjadrenia nemá žiadne zdravotné problémy, pre ktoré by nemohol pracovať.

5. Na vyjadrenie matky zareagoval otec v podaní z 28. marca 2023, v ktorom poukázal na dátum vydania trestného rozkazu sp. zn. 2T/151/2017, čím chcel preukázať, že tvrdenie matky o tom, na čo bola určená suma 800,- Eur neobstojí. Jeho „podmienka“ skončila 19. decembra 2018, čo je dôkazom toho, že splnil podmienku vyplývajúcu z trestného rozkazu sp. zn. 2T/151/2017 a dátum zaslania sumy 150,- Eur matke 06. 09. 2022 nadväzuje na nástup maloletého A. do školy 5. septembra 2022. Matke vytkol, že nič v konaní neuvádza o príjmoch svojho priateľa, hoci on aj bez súdom uloženej povinnosti preukázal príjmy svojej manželky K. O.. Kolízny opatrovník podľa názoru otca nespĺnil svoju povinnosť prešetriť, či matkou uvedené údaje, že otec nechce prispievať na maloletého a podieľať sa na starostlivosti o dieťa sú pravdivé alebo nie. Kolízny opatrovník nežiadal povolenie od rodičov skontaktovať sa maloletým telefonicky, písomne, ani osobne, čo svedčí o neprofesionálnom postoji kolízneho opatrovníka, ktorý sa viac zaujímal o okolnosti matky, a nie o záujmy a práva maloletého. Otec v konaní reagoval na návrh matky na zvýšenie výživného. Trestné oznámenie pre neplnenie vyživovacej povinnosti zo strany matky na otca podané nebolo, preto otec nemal dôvod dokazovať svoje tvrdenia, ako sa o dieťa stará. Znovu uviedol, že je bez príjmu.

6. Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6.1 Funkčná príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o odvolaní otca vyplýva z § 34 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, ďalej aj „C. s. p.“). Odvolací súd rešpektujúc ustanovenia § 66 a § 67 C. m. p. o neviazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi v tomto konaní a povinnosti prihliadnuť na vady konania pred súdom prvej inštancie, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prejednal vec v celom rozsahu v súlade s § 65 C. m. p., podľa ktorého odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že zákonné podmienky pre jeho nariadenie podľa § 385 ods. 1, 2 C. s. p. splnené neboli. Dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie bolo postačujúce pre jeho rozhodnutie aj rozhodnutie odvolacieho súdu, dokazovanie nebolo potrebné zopakovať, ani doplniť, a prejednanie sporu na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Podľa § 68 C. m. p. opakuje odvolací súd dokazovanie alebo ho doplní, len ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné. Skutočný stav veci vyplýva z dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie, ktorý nespochybnili ani otcom predkladané listiny v cudzom jazyku v odvolacom konaní. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie otca ako nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil.

7. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

8. Z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 Civilného mimosporového poriadku, ktoré aplikoval aj súd prvej inštancie vyplýva, že k zmene rozhodnutia o výživnom môže súd pristúpiť, len ak sa podstatne zmenia pomery oprávneného alebo povinného z vyživovacieho vzťahu oproti pomerom, ktoré boli podkladom rozhodnutia o predchádzajúcej úprave výživného. Na vyhodnotenie zmeny pomerov je

potrebné porovnať pomery účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v čase rozhodnutia súdu o návrhu na zvýšenie výživného. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná a dlhší čas trvajúca zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Za „pomery“ je potrebné považovať vek dieťaťa, zdravotný stav, záujmy dieťaťa, rozšírenie alebo zníženie vyživovacích povinností rodičov, zmena v ich osobných a majetkových pomeroch, zdravotnom stave, zmena rodinného stavu, bytových pomerov, keďže všetky tieto faktory ovplyvňujú celkovú situáciu účastníkov konania o výživnom. Pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 75 ods. 1 a § 62 ods. 2 Zákona o rodine), pričom schopnosti a možnosti rodičov zohľadňuje súd podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia a pod. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliada súd aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania, pretože výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb, potrebných pre všestranný telesný a duševný vývoj, nielen zabezpečenie stravy, oblečenia a vzdelávania, ale aj bydliska a s tým súvisiacej starostlivosti o domácnosť, v ktorej maloletý býva.

9. Matka sa už dňa 20. septembra 2017 návrhom doručeným Okresnému súdu Rimavská Sobota evidovaným pod sp. zn. 16P/60/2017 snažila dosiahnuť zvýšenie výživného na maloletého, ale bezúspešne. Súd jej návrh na zvýšenie výživného zamietol po zistení, že pracovný pomer otca trvajúci od 15. 05. 2017 do 14. 11. 2017 v obci Hodejov ako pomocný pracovník skončil a otec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bez príjmu. Otec tvrdil, že si privyrába príležitostnými prácami a so stravovaním mu podľa možností pomáha jeho otec. Tomuto konaniu predchádzala vec sp. zn. 2P/151/2016, v ktorej rozsudkom zo dňa 13. júla 2016 určil Okresný súd Rimavská Sobota vyživovaciu povinnosť otca voči dvom maloletým deťom A. O., nar. XX. XX. XXXX a L. O., nar. XX. XX. XXXX v zákonom minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životnému minima určeného podľa osobitného zákona. Otec bol v čase posledného rozhodnutia evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota ako uchádzač o zamestnanie a boli mu vyplácané dávky v hmotnej núdzi. Ani matka v čase posledného rozhodnutia nepracovala, podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota z 11. 07. 2016 bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, a tiež jej boli priznané dávky v hmotnej núdzi. Matka poberala prídavky na dve maloleté deti, bývala spolu s oboma deťmi v trojizbovom byte v Hodejove. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť len k maloletému A. a maloletej L..

10. V prejednávanej veci sp. zn. 10P/7/2023 sa koná len o výživnom v prospech maloletého A. z dôvodu, že ďalšie spoločné dieťa účastníkov konania L. O. už dosiahla plnoletosť. Obom rodičom maloletého odpadla ďalšia vyživovacia povinnosť. Otec je síce ženatý s K. O., ale vyživovaciu povinnosť k jej štyrom deťom nemá. Rovnako tak nemá vyživovaciu povinnosť k maloletému A. druh matky, W. H.. Príjmy partnerov rodičov môžu byť významné v konaní o určenie vyživovacej povinnosti rodičov k ich maloletým deťom len pri posúdení schopností a možností povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť z dôvodu, že pri súžití s inou osobou takýto rodič uhrádza náklady na bývanie, energie a stravovanie spoločne s partnerom, pokiaľ spolu hospodária. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je založené na závere, že matka nie je schopná plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému A., ale na zistení, že otec svoj potenciál obstaráť si prostriedky na plnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému synovi nevyužíva. Odvolací súd s názorom súdu prvej inštancie plne súhlasí. Porovnaním pomerov matky v čase rozhodovania súdu vo veci sp. zn. 2P/151/2016 a súčasných je evidentné, že matka vyvinula veľkú snahu zabezpečiť svojim deťom dobré životné podmienky a finančné prostriedky na živobytie. Urobila si kurz opatrovatelky, zamestnala sa v cudzine. Naproti tomu otec nebol zamestnaný ani v čase posledného rozhodnutia a nezamestnal sa v pracovnom pomere s adekvátnym príjmom rodiča s maloletým dieťaťom ani doteraz. Neobstojí argumentácia otca, že nemôže vykonávať prácu v Rakúsku pre jazykovú bariéru. Otec je občanom Slovenskej republiky, v čase posledného rozhodnutia býval v Slovenskej republike a to, že sa sám rozhodol odsťahovať do iného štátu, v jazyku ktorého nedokáže komunikovať, nemá vplyv na jeho zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 62 ods. 1 Zákona o rodine plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Otcovi nič nebráni pracovať na území Slovenskej republiky alebo tam, kde jeho jazykové schopnosti postačujú na porozumenie pracovným pokynom.

11. Pokiaľ otec v odvolaní vytýka súdu prvej inštancie, že nedostatočne zohľadnil jeho príjmy a príjmy matky dieťaťa, poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/14/2021 z 31. marca 2021, v ktorom dovolací súd vyslovil názor, že princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd

podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumovaný) príjem, ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v súlade aj s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/200/2018 z 30. apríla 2019, v ktorom je zdôraznené, že súd je povinný v súvislosti s posudzovaním majetkových pomerov osoby povinnej platiť výživné prihliadnuť na jej celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jej zjavne nevyužitým schopnostiam. Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine je rodič podľa názoru dovolacieho súdu povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Tieto závery zopakoval najvyšší súd aj v uznesení sp. zn. 2Cdo/312/2021 z 24. 02. 2022, z čoho vyplýva, že táto otázka predstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/29/2017 z 24. 01. 2018 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 71/2018.

12. Dôvody odvolania otca proti rozsudku súdu prvej inštancie považuje odvolací súd len za výhovorky otca, prečo sa nezamestnal a nemá vlastný príjem. Otec sa snaží presunúť ťarchu vyživovacej povinnosti len na matku napriek tomu, že lekárskou správou je preukázané, že pre závažné ochorenie nemôže vykonávať doterajšiu prácu a jej príjem predstavujú len nemocenské dávky. Tento názor potvrdzuje aj obsah pripojených súdnych spisov, z ktorých nevyplýva žiadna snaha otca obstaráť si finančné prostriedky pre seba a svoje deti, keď sa spoliehal iba na pomoc štátu, svojho rodiča, príjmy žien, s ktorými žil v spoločnej domácnosti a za neplnenie vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu bol aj odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/151/2017 z 19. decembra 2017, právoplatným 21. 02. 2018, ktorým neprispieval na ich výživu ani minimálnou sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima určeného na nepľnoleté nezaopatrované dieťa, čo orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili ako úmyselné vyhýbanie sa plneniu svojej zákonnej vyživovacej povinnosti iného. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 roka bol trestným rozkazom podmienčne odložený na skúšobnú dobu 1 roka, počas ktorej mal otec uhradiť matke zameškané výživné vo výške 813,90 Eur. Ak trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňom 21. 02. 2018, skúšobná doba trvala do 21. 02. 2019. Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Nie je teda správny názor otca, že ak bol trestný rozkaz vydaný 19. decembra 2017, skúšobná doba uplynula 19. decembra 2018 bez ohľadu na právoplatnosť trestného rozkazu. Odvolací súd nemá k dispozícii spis Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/151/2017, aby mohol posúdiť dôvodnosť argumentácie otca, že suma 800,- Eur poukázaná matke 29. mája 2019 nebola splátkou dlhu na výživnom podľa trestného rozkazu 2T/151/2017. Vyriešenie tejto otázky považuje odvolací súd za bezvýznamné vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zvýšení vyživovacej povinnosti otca voči maloletému A. z dôvodu, že k úhrade tejto sumy otcom matke došlo 29. mája 2019 a vyživovacia povinnosť otca vo vzťahu k maloletému bola zvýšená napadnutým rozsudkom až od 13. januára 2023. Výživné sa podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu a ust. § 76 ods. 2 Zákona o rodine výslovne vylučuje proti pohľadávkam na výživné pre maloleté deti započítavať vzájomné pohľadávky rodičov. Zo spôsobu platenia výživného (v pravidelných opakujúcich sa sumách na mesiac dopredu) vyplýva, že nie je možné predplatiť si výživné na niekoľko rokov dopredu, a následne uskutočňovať zápočty oproti v minulosti poskytnutej sume. Rovnako to platí aj vo vzťahu k ďalšej platbe vo výške 150,- Eur odoslanej otcom matke 6. septembra 2022, o ktorom matka tvrdí, že išlo o platbu výživného na mesiac september až december 2022. Otec nepreukázal, že by nad rámec sumy 150,- Eur poukázanej v septembri 2022 platil ďalšie sumy na výživu maloletého A. v mesiacoch október, november, december 2022. Na pojednávaní dňa 14. februára 2023 matka uviedla, že otec jej v januári 2023 poslal 100,- Eur, ako výživné v minimálnej výške na 3 mesiace dopredu a otec nevyvrátil jej tvrdenie, že vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu si voči maloletému plnil tak, že vždy na štvrtroka vopred poslal príslušnú sumu.

13. Podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. odkazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, správnosť, ktorých vyplýva z predchádzajúceho textu odôvodnenia tohto rozhodnutia, v ktorom v súlade s § 387 ods. 3 C. s. p. sa vyporiadal odvolací súd aj s podstatnými tvrdeniami účastníkov uvedenými v odvolaní.

15. Podľa § 57 C. m. p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

15.1 Žiaden z účastníkov návrh na rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách odvolacieho konania nepodal z tohto dôvodu. Toto rozhodnutie neobsahuje výrok o trovách odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Účastník konania má možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).